

ARCHIWUM
LEGIONÓW
i N. K. N.

Nr 1221

129-1799

STATUT

STOWARZYSZENIA

„ZWIĄZEK FILARETÓW“

Na podstawie Przepisów tymczasowych o stowarzyszeniach i związkach z dn. 17 marca 1906 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4 poz. 41—1919 r.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Min. Spraw Wewn. z dn. 28 Sierpnia 1926 r. zarządzam zapis stowarzyszenia pod nazwą „Związek Filaretów“ do rejestru Komisarjatu Rządu pod Nr. 935.

*Warszawa, dn. 19 listopada 1929 r.
Nr. Bp. 10998/29.*

*Za Komisarza Rządu
m. st. Warszawy
(—) Mieczysław Lissowski.*

STATUT STOWARZYSZENIA „ZWIĄZEK FILARETÓW“

Nazwa, siedziba i cel.

§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „Związek Filaretów“.

§ 2. Terenem działania Związku jest Rzeczpospolita Polska. Związek zawiązuje się na czas nieograniczony i stanowi osobę prawną reprezentowaną przez Zarząd Główny. Siedzibą Zarządu Głównego jest Warszawa.

§ 3. Celem Związku jest:

a) szerzenie idei filareckich i prowadzenie dalsze pracy nad utrwaleniem niepodległego bytu Rzeczypospolitej i jej rozwoju na zasadach demokratycznych,

b) szerzenie kultury moralnej,

c) popieranie organizacji pokrewnych ideowo i współpraca z nimi,

d) skupienie członków dla prowadzenia wspólnych prac społecznych i kulturalnych,

e) gromadzenie materiałów historycznych, dotyczących ruchu postępowego niepodległościowego.

§ 4. Z zachowaniem obowiązujących praw i przepisów Związek ma prawo:

a) urządzać zebrania wewnętrzne (dla członków) i publiczne zjazdy, obchody, odczyty i t. p.

b) zakładać i prowadzić biblioteki, czytelnie, domy akademickie, domy ludowe i t. p.,

c) wydawać czasopisma, książki i t. p., popierać wydawnictwa stowarzyszeń pokrewnych,

d) pobierać od swych członków składki oraz przyjmować ofiary i darowizny od wszelkich osób fizycznych i prawnych,

e) organizować wszelkie imprezy dochodowe mające na celu powiększenie dochodów Związku,

f) nabywać, obciążać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać wszelkie umowy i zaciągać zobowiązania,

g) posiadać pieczęcie z napisem dla Zarządu Głównego „Zarząd Główny Związku Filaretów“ i dla Zarządów Kół z napisem „Zarząd Koła Związku Filaretów w.....“, wskazujące ich siedzibę.

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 5. Członkami Związku Filaretów są:

a) byli członkowie „Unji stowarzyszeń polskiej młodzieży postępowej niepodległościowej—Filarecji” oraz b. członkowie Związków Młodzieży Postępowej

Niepodległościowej szkół średnich — o czci nieposzlakowanej, którzy przyjmą deklarację ideową Związku, poddadzą się prawom i obowiązkom wynikającym dla nich z niniejszego statutu oraz przyjęci zostaną przez władze Związku,

b) obywatele (-lki) Rzeczypospolitej Polskiej o czci nieposzlakowanej, którzy przyjmą deklarację ideową Związku, poddadzą się prawom i obowiązkom wynikającym z niniejszego statutu i zostaną poleceni przez Zarząd Koła, a przyjęci przez Zarząd Główny.

§ 6. Członkowie Związku dzielą się na zwyczajnych i honorowych. Członkami honorowymi są ci, którym za szczególne zasługi czy to dla Związku, czy w innych dziedzinach pracy narodowo-społecznej tytuł ten większością $\frac{2}{3}$ obecnych zostanie przez Zjazd Walny Delegatów Związku przyznany. Członkowie honorowi wolni są od wszelkich opłat na rzecz Związku.

§ 7. Obowiązkiem członka Związku jest:

a) udział w pracach Związku i popieranie jego celów,

b) nieskazitelnosc w życiu publicznem i prywatnem,

c) przestrzeganie statutu, regulaminów i zarządzeń władz Związku,

d) opłacanie rocznej składki członkowskiej w wysokości 12 złotych rocznie oraz jednorazowego wpisowego w wysokości 2 zł.

§ 8. Wpisowe oraz wpłacane składki nie podlegają zwrotowi ani przy dobrowolnem wystąpieniu, ani przy wykluczeniu ze Związku,

§ 9. W wypadkach wyjątkowych Zarząd Związku ma prawo zwolnienia całkowicie lub częściowo od opłaty wpisowego oraz przyznania ulg w opłacie składek rocznych.

§ 10. Każdy członek ma prawo:

- a) uczestniczyć we wszystkich pracach Koła,
- b) wybierać i być wybranym do władz Związku,
- c) nosić odznakę Związku Filaretów,
- d) korzystać z wszelkich urządzeń Związku.

§ 11. Każdy członek Związku korzysta z jednego tylko głosu bez prawa upoważnienia osoby drugiej do głosowania.

§ 12. Przestaje się być członkiem Związku:

- a) na własne żądanie pisemne, po uiszczeniu wszelkich zaległości,
- b) w razie wykreślenia lub wykluczenia przez Zarząd Główny.

§ 13. Zarząd Główny na wniosek Zarządu Koła i na mocy własnej uchwały ma prawo wykluczania i wykreślenia członków:

- a) wykreślenie następuje z powodu nieopłacania składek w ciągu 6 miesięcy,
- b) wykluczenie — za czyn niehonorowy, nie przestrzeganie statutu lub działalność niezgodną z zasadami Związku.

Uwaga I: wykreślonemu przysługuje prawo powtórnego wstąpienia do Związku po uiszczeniu dawnych zaległości.

Uwaga II: wykluczonemu przysługuje prawo odwołania się do decyzji Zjazdu Delegatów; odwołanie to powinno być pisemnie zgłoszone do Zarządu Głównego nie później, niż na miesiąc przed Zjazdem Delegatów.

§ 14. Zarząd Główny w tych wypadkach (§ 13 p. a i b) kiedy ma wątpliwości lub nie chce decydować z tych czy innych względów, zawiesza członka w czynnościach, a całą sprawę przekazuje Głównemu Sądowi Honorowemu do ostatecznego zadecydowania.

Uwaga: Zawieszony aż do decyzji Głównego Sądu Honorowego nie korzysta z praw członka.

Organy Związku.

§ 15. Organami Stowarzyszenia są:

- a) Walny Zjazd Delegatów,
- b) Zarząd Główny,
- c) Zgromadzenia Kół,
- d) Zarządy Kół,
- e) Komisje Rewizyjne,
- f) Sądy Honorowe.

Władze naczelne.

§ 16. Władzami naczelnymi są:

- a) Zjazd Walny Delegatów,
- b) Zarząd Główny,

- c) Komisja Rewizyjna,
- d) Główny Sąd Honorowy.

§ 17. Wszystkie Koła Związku Filaretów podlegają władzom naczelnym Związku.

§ 18. Zjazd Walny Delegatów jest najwyższą władzą Związku.

§ 19. Zwyczajny Walny Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Główny raz na rok w drugiej połowie roku, nie później jak w listopadzie.

§ 20. Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Główny w terminie jednego miesiąca:

- a) na zasadzie własnej uchwały,
- b) na żądanie pisemne $\frac{1}{3}$ ilości zatwierdzonych Kół Związku,
- c) na żądanie trzech członków Komisji Rewizyjnej.

§ 21. Zjazd Walny tworzą delegaci wszystkich Kół Związku, które do dnia ogłoszenia Zjazdu zostały przez Zarząd Główny zatwierdzone, oraz członkowie Zarządu Głównego. Wybiera się po jednym delegacie na Koło liczące 10 lub mniej członków. Jeżeli Koło liczy członków ponad 10, to każde następne 10 członków uprawnia do wyboru dalszego delegata.

§ 22. Walny Zjazd Delegatów w pierwszym terminie jest prawomocny przy obecności połowy delegatów Kół. Jeżeli przepisana ilość delegatów nie zgłosi się, drugi termin Zjazdu może być wyznaczono-

ny w tym samym dniu, z tym samym porządkiem obrad. Zjazd ten ważny jest bez względu na ilość delegatów.

§ 23. Termin Zjazdu Delegatów wraz z porządkiem obrad winien być przez Zarząd Główny podany do wiadomości Zarządów Kół na miesiąc przed terminem i ogłoszony w prasie.

§ 24. Wszystkie uchwały Zjazdu zapadają zwykłą większością głosów a w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego. Wyjątek stanowi zmiana statutu, gdzie stanowi większość $\frac{2}{3}$ głosów obecnych prawomocnego zebrania oraz rozwiązanie Stowarzyszenia, które może nastąpić w myśl § 59.

§ 25. Zjazd otwiera Prezes Zarządu Głównego lub jego zastępca i zarządza wybór przewodniczącego, który zaprasza sekretarza i asesorów.

§ 26. Wnioski i interpelacje muszą być wniesione na dwa tygodnie przed terminem Zjazdu za pośrednictwem Zarządów Kół.

§ 27. Walny Zjazd Delegatów zatwierdza względnie uchwała:

- a) sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego,
- b) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Główniej,
- c) sprawy zasadnicze,
- d) zmiany statutu,
- e) sprawozdanie Zarządów Kół,

- f) wybór Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Honorowego,
- g) budżet Związku,
- h) rozwiązanie Związku (większością 3/4 głosów delegatów obecnych i reprezentujących więcej niż połowę liczby członków Związku).

§ 28. Zarząd Główny jest najwyższą władzą wykonawczą Związku i jest organem kontrolującym i nadzorczym wszystkich Kół Związku.

§ 29. Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

- a) ściśle przestrzeganie zadań i celów Związku, dopilnowanie uchwał i zarządzeń własnych i Walnego Zjazdu Delegatów przez organy wykonawcze niższych instancji Związku,
- b) przyjmowanie i rozwiązywanie Kół,
- c) zatwierdzanie wyborów Zarządu wszystkich Kół.
- d) zawieszanie Zarządów i wyznaczanie przejściowego kierownictwa,
- e) wydawanie i zatwierdzanie obowiązujących regulaminów i instrukcyj wewnętrznych,
- f) inicjatywa i kierowanie pracą w zakresie praw i obowiązku władz centralnych,
- g) wydawanie i zatwierdzanie obowiązujących regulaminów i instrukcyj wewnętrznych,
- h) zarządzanie majątkiem władz centralnych i władz niższych instancji oraz kontrola tychże, przyjmowanie ofiar, darowizn i zapisów oraz wy-

datkowanie według zatwierdzonego budżetu,

i) sporządzenie sprawozdań z działalności finansowej i budżetu celem przedłożenia do zatwierdzenia Zjazdowi Delegatów,

j) kupno i sprzedaż nieruchomości i praw hipotecznych, zaciąganie zobowiązań.

§ 30. Zarząd Główny składa się z prezesa, wybranego przez Walny Zjazd imiennie, 8 członków, z których przynajmniej 6 musi mieszkać w miejscu siedziby Zarządu Głównego, oraz 6 zastępców, z których również przynajmniej 4 zamieszkałych w miejscu siedziby Zarządu Głównego. Członkowie Zarządu Głównego są wybierani na 2 lata, przytem co roku ustępuje połowa i to w pierwszym roku w drodze losowania, ustępujący członkowie Zarządu Głównego mogą być ponownie wybrani.

§ 31. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się conajmniej raz na miesiąc. Zwołuje je prezes Zarządu. Uchwały są prawomocne przy obecności połowy członków w pierwszym terminie i bez względu na ilość w drugim terminie.

§ 32. Pracą wewnętrzną Zarządu Głównego, obowiązki, prawa oraz zakres pracy członków normuje oddzielny regulamin, zatwierdzony przez Walny Zjazd Delegatów.

§ 33. Komisja Rewizyjna Główna składa się z 3-ch członków i 2 zastępców, zamieszkałych w siedzibie Zarządu Głównego wybranych na jeden rok

na Walnym Zjeździe Delegatów. Komisja Rewizyjna sprawdza rachunkowość i majątek Związku i przedkłada na Zjeździe Delegatów sprawozdanie ze swych czynności oraz wnioski co do absolutorjum dla Zarządu Głównego. W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Zarządu ani ich zastępcy.

§ 34. Komisja Rewizyjna Główna zbiera się do wykonania swych czynności:

- a) na mocy własnej uchwały,
- b) z reguły na cztery tygodnie przed terminem Walnego Zjazdu Delegatów,
- c) na wniosek Walnego Zjazdu Delegatów lub Zarządu Głównego.

§ 35. Zarząd Główny ma prawo zwołać powszechny zjazd filaretów.

K o ł a.

§ 36. Najmniejszą jednostką organizacyjną jest Koło, liczące niemniej niż 10 członków.

§ 37. Koła Związku mogą być otwierane na zasadzie protokołu organizacyjnego, zgłoszonego do zatwierdzenia Zarządowi Głównemu.

§ 38. Władzami Koła są:

- a) Walne Zebranie członków Koła,
- b) Zarząd Koła.
- c) Komisja Rewizyjna Koła,
- d) Sąd Honorowy Koła.

§ 39. Wszystkie sprawy i działania Koła podlegają kontroli Zarządu Głównego.

§ 40. Zwyczajne Walne Zebranie członków Koła zwołuje Zarząd Koła raz na rok, najpóźniej w październiku. Nadzwyczajne Walne Zebrania członków Koła zwołuje Zarząd Koła nie później jak w 14 dni od dnia żądania uprawnionych czynników:

- a) na zasadzie własnej uchwały,
- b) na zasadzie pisemnego żądania 1/3 członków Koła,
- c) na zasadzie pisemnego żądania przynajmniej 2 członków Komisji Rewizyjnej,
- d) na żądanie Zarządu Głównego.

Niezależnie od powyższego mogą się odbywać zebrania członków informacyjne, referatowe i inne.

§ 41. Do kompetencji Walnego Zebrania należy:

- a) przyjmowanie sprawozdań z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej Koła,
- b) uchwalenie wniosków na Walne Zjazdy Delegatów,
- c) dokonywanie wyborów do Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Honorowego Koła, wybór delegatów na Walny Zjazd Delegatów oraz usuwanie poszczególnych członków Zarządu,
- d) uchwalenie budżetu Koła.

§ 42. Walne Zebranie jest prawomocne w razie obecności 1/3 członków Koła. W razie rozpatry-

wania wniosku o rozwiązanie Koła niezbędna jest obecność $2/3$ członków.

§ 43. O terminie i porządku dziennym zebrania Zarząd zawiadamia sposobem określonym regulaminem conajmniej na 7 dni przed terminem. O Walnym Zebraniu i porządku obrad winien być powiadomiony Zarząd Główny na 10 dni przed terminem. Prezydjum Zebrania powołuje się według § 25.

§ 44. Uchwały na zebraniach Koła zapadają zwykłą większością głosów obecnych na zebraniu. Wniosek o ewentualnem rozwiązaniu Koła staje się prawomocnym po otrzymaniu $2/3$ głosów obecnych na zebraniu. Z odbytego zebrania winien być spisany protokół, który podpisuje przewodniczący i sekretarz. Zebrania członków winny być zapisywane do księgi protokołów.

§ 45. Zarząd Koła składa się maksymalnie z 5 osób a) prezesa, b) wiceprezesa, c) sekretarza, d) skarbnika, e) członka zarządu, wybieranych raz na rok wraz z trzema zastępcami na Walnem Zebraniu Koła. Zastępca członka Zarządu pełni obowiązki w czasie chwilowej lub dłuższej nieobecności członka zarządu.

§ 46. Do kompetencji Zarządu Koła należy:

a) prowadzenie wszystkich prac w Kole i reprezentowanie go na zewnątrz,

b) czuwanie nad przestrzeganiem statutu, regulaminów oraz czuwanie nad ścisłem i termino-

wem wykonaniem zarządzeń Zarządu Głównego,

c) dawanie inicjatywy do pracy w zakresie praw i obowiązków kół,

d) przyjmowanie i wykluczanie członków Związku stosownie do art. 5.

e) przyjmowanie dobrowolnych ofiar i składek i wydatkowanie na zasadzie budżetu,

f) zarządzanie majątkiem Koła,

g) zakładanie placówek t. j. grup liczących mniej niż 10 członków.

§ 47. Pracę wewnętrzną Zarządu, obowiązki i prawa poszczególnych członków jego normuje regulamin, zatwierdzony przez Zarząd Główny.

§ 48. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3 członków i 2 zastępców, wybranych na jeden rok na walnym Zebraniu. Komisja Rewizyjna sprawdza majątek i rachunkowość Koła i przedstawia na Walnym Zebraniu sprawozdanie ze swych czynności. Zastępca członka Komisji Rewizyjnej pełni obowiązki w razie niemożności pełnienia ich przez członka. W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Zarządu ani ich zastępcy.

§ 49. Komisja Rewizyjna zbiera się do wykonania swych czynności:

a) na mocy własnej uchwały,

b) z reguły na tydzień przed terminem Walnego Zebrania,

c) na wezwanie Zarządu Głównego.

§ 50. Każde Koło może zakładać placówki. Placówka osobowości prawnej nie posiada i organizacyjnie wchodzi w skład najbliższego Koła. Członkom placówki przysługują wszystkie uprawnienia członków Koła.

§ 51. Zarząd Główny ma prawo rozwiązać Koło za działalność niezgodną ze statutem.

F u n d u s z e .

§ 52. Fundusze Związku powstają z wpisowego i składek członkowskich, ofiar, darowizn, legatów, zapomóg oraz dochodów, pochodzących z imprez urządzanych przez Związek, jak również z dochodów płynących z majątku Związku.

§ 53. Zebrania Walne Kół mają prawo uchwalać na własne potrzeby składki dodatkowe, obowiązujące członków Kół.

§ 54. Zbycie lub obciążenie majątku nieruchomości Koła może być dokonane nie inaczej jak za zgodą Zarządu Głównego i przy udziale delegata Zarządu Głównego.

Podział wpływów.

§ 55. a) Wpisowe wpływa do Zarządu Głównego.

b) składki członkowskie dzielą się w następujący sposób: 80% sumy składek pozostaje w Kole, 20% wpływa do Kasy Zarządu Głównego,

c) wpływy z dobrowolnych ofiar pozostają w dyspozycji tego Zarządu, dla którego zostały przez ofiarodawcę przeznaczone,

d) wpływy z dochodów niestałych dzielą się jak następuje: 80% pozostaje w Kole, 20% otrzymuje Zarząd Główny.

§ 56. Każde Koło ma własną kasę i rachunkowość, którą prowadzi według instrukcji wydanej przez Zarząd Główny.

§ 57. Majątkiem Stowarzyszenia zarządza Zarząd Główny, który może przelewać swe prawa na Zarządy Kół.

§ 58. W razie likwidacji Koła majątek jego przejmuje Zarząd Główny.

Rozwiązanie Stowarzyszenia.

§ 59. Rozwiązanie stowarzyszenia może nastąpić większością $\frac{3}{4}$ głosów obecnych na Walnym Zjeździe delegatów i reprezentujących więcej niż połowę wszystkich członków stowarzyszenia.

§ 60. W razie likwidacji całego Związku majątkiem rozporządza Zjazd Delegatów.

Sądy honorowe.

§ 61. Dla załatwienia wszelkich sporów w łonie Związku ustala się Sądy Honorowe:

a) Główny Honorowy przy Zarządzie Głównym w składzie trzech członków i trzech zastępców, wybranych przez Walny Zjazd Delegatów,

b) Sądy Honorowe poszczególnych Kół w składzie po trzech członków i dwóch zastępców, wybieranych przez odnośne Zgromadzenia. Sądy Honorowe działają na zasadzie regulaminu, zatwierdzonego przez Zarząd Główny.

